

Grad Valjevo

Karađorđeva 64, 14000 Valjevo

Predlog u okviru javne rasprave o Nacrtu Odluke o budžetu Grada Valjeva za 2023. godinu

15. novembar 2023, u Valjevu

PREDMET: Usvajanje Plana kvaliteta vazduha

Šta predlažemo?

Usvajanje Plana kvaliteta vazduha za periodu 2024-2028 i primena hitnih mera za smanjenje zagađenja vazduha i zaštitu zdravlja stanovništva.

To podrazumeva finansiranje mera koja se između ostalog podrazumevaju:

- obaveštavanje javnosti o kretanju zagađenja vazduha, posebno u danima sa izuzetno visokim koncentracijama
- snabdevanje najosetljivijih grupa građana, posebno dece, mladih, osoba sa hroničnim oboljenjima i starijih sugrađana zaštitnom opremom (zaštitne maske, prečistači vazduha u prostorijama)
- sprovođenje vanrednih kontrola emisija zagađujućih materija koje emituju pravna lica pod jurisdikcijom Grada Valjeva
- pokretanje odgovarajućih pravnih postupaka protiv pravnih lica koja emituju zagađujuće materije u vazduh iznad dozvoljenih vrednosti
- veće i fokusiranije sprovođenje programa subvencionisanja mera za unapređenje energetske efikasnosti prema većem broju građana u cilju smanjenja štetnih emisija (smanjenje potrošnje energije, zamena energenta, podrška energetske siromašnim domaćinstvima, itd)

Zašto predlažemo?

Svetska zdravstvena organizacija procenjuje da Valjevo spada u gradove Republike Srbije čini su stanovnici u najvećoj meri izloženi uticaju zagađenog vazduha, te da petina od ukupnog broja prevremenih smrti u zemlji otpada na Valjeva. To je nešto više od 220 osoba godišnje koje su prerano izgubile život. Radi se o socijalnom i ekonomskom gubitku u obimu od 10 hiljada izgubljenih godina života za period od deset godina, usled dejstva aerozagađenja..

Posledice zagađenog vazduha najviše trpe naši najmlađi sugrađani čiji je organizam najosetljiviji. Zdravstvene ustanove u Valjevu poslednjih godina beleže porast broja obolele dece od respiratornih oboljenja. Zavod za javno zdravlje registruje povećanje procenta obolevanja mnogih starosnih grupa u Valjevu u odnosu na žitelje drugih opština Kolubarskog okruga.

Lokalni odgovor, Naselje Oslobođioci Valjeva 51/7

www.lokalniodgovor.rs, <https://www.facebook.com/lokalniodgovor>
lokalniodgovor@gmail.com

Zbog prekomernog zagađenja vazduha, Valjevo će biti grad bez perspektive. Zbog toga je potrebno preduzimati hitne, snažne i učinkovite mere za smanjenje zagađenja i zaštitu zdravlja ljudi.

Ko su korisnici?

Najosetljivije grupe stanovnika, pre svega **deca i mladi**, osobe sa **hroničnim obolenjima i starije** osobe. Prema njima treba usmeriti, kako aktivnosti obaveštavanja, tako i aktivnosti podrške za zaštitu zdravlja kao što je nabavka zaštitne opreme (zaštitne maske, prečistači vazduha za prostorije, itd).

Lokalni **mediji** imaju važnu ulogu u obaveštavanju građana i stvaranju javne svesti, stoga bi mere trebalo da doprinesu ustpostavljanju finansijske i ekspertske podrške medijima da izveštavaju o zagađenju vazduha i zaštiti zdravlja stanovnika.

Domaćinstva u urbanom delu Valjeva treba da budu u prilici da uz podršku zajednice smanje emisije štetnih materija tokom grejne sezone, ali i da smanje potrošnju energije uopšte. Pravna lica (**zagađivači**) koja su evidentirana u lokalnom registru izvora zagađanja treba da budu pod kontrolom u cilju osiguravanja poštovanja propisa koji se tiču zaštite životne sredine, posebno zaštite vazduha.

Koliko to košta?

Mere	Opis	Procenjen trošak u dinarima
Nabavka zaštitne opreme	Nabavka zaštitnih maski za predškolce, učenike osnovnih škola i osoblje, ka i prečistača vazduha za prostorije u obdaništima	11.000.000
Podrška domaćinstvima	Subvencije za štednju energije i promenu energenta	50.000.000

U Valjevu, 15. novembra 2023. godine

Đorđe Petković, predsednik udruženja

Lokalni odgovor